

Newspaper : Naew Na	Date: 11 January 2015
'HEADLINE' : นกกระเต็นลาย Banded Kingfisher	Page: 6
Section : กีฬา	Column Inch : 64
Circulation : 100,000	PR Value : 144,000

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

วิทยาศาสตร์

สำหรับเยาวชน

นกกระเต็นลาย Banded Kingfisher

นกกระเต็นลาย Banded Kingfisher มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Lacedo pulchella* จัดอยู่ในวงศ์ Alcedinidae เป็นนกประจำถิ่นที่มีขนาดเล็กถึงกลาง มีการกระจายพันธุ์อยู่ในหมู่เกาะซุนดาใหญ่ มาเลเซีย เวียดนาม พม่า ไทย กัมพูชา และลาว ซึ่งประเทศไทยเราพบมี 3 ชนิดย่อย คือ ชนิดย่อย *Lacedo pulchella pulchella* (Horsfield) พบทางภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา ชนิดย่อย *Lacedo pulchella amabilis* (Hume) พบทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงใต้ ภาคตะวันตก และภาคกลางในบางพื้นที่ และชนิดย่อย *Lacedo pulchella deignani* Meyer de Schauensee พบทางภาคใต้ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไปถึงจังหวัดตรัง

ขนาดวัดความยาวจากปลายปากถึงปลายหางยาว 23 ซม. รูปร่างลักษณะหัวโต ปากสีแดงยาวและด้านข้าง

ออกแบน ตัวผู้ที่มีหน้าผาก หูและแก้มมีสีน้ำตาลเข้มออกแดง ตรงกระหม่อมและท้ายทอยสีน้ำเงินอมฟ้าสดและมีจุดประสีขาวสลับสีดำแต้ม ลำตัวด้านบนและปีกสีดำมีลายแถบสีน้ำเงินอมฟ้าและยังมีจุดขาวประที่ลายแถบสีน้ำเงินอมฟ้า ส่วนใต้คอและท้องสีขาว ออกและสีข้างตัวสีน้ำตาลอมเหลือง หางเป็นสีดำมีแถบสีน้ำเงินอมฟ้าพาดขวางเป็นบั้งตลอดหาง ส่วนตัวเมีย ตั้งแต่ที่หัว หลัง ลำตัวด้านบนและหางเป็นสีน้ำตาลแดงมีลายขวางสีน้ำตาลสลับกัน ตั้งแต่ใต้คาง ออกไปถึงก้นมีสีขาว แต่ตรงส่วนอกช่วงบนและสีข้างลำตัวจะมีลายเป็นเกล็ดสีดำ ทั้งตัวผู้และตัวเมียมีขาสั้นสีดำ

โดยทั่วไปนกชนิดนี้ จะอาศัยหากินอยู่ตามป่าดงดิบชื้นและป่าเบญจพรรณ ตั้งแต่ระดับที่ราบไปจนถึงความสูง 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเล โดยมักเกาะอยู่เพียงลำพังหรืออาจพบเป็นคู่ จะส่งเสียงร้องแหลมดัง “จ๊ว..ว..ว..อ้าว..จ๊ว..ว..ว..อ้าว” เพื่อสร้างอาณาเขตและเพื่อการจับคู่ อาหารส่วนใหญ่แล้วนกชนิดนี้จะกินแมลงจำพวกด้วงแตนต่างๆ จักจั่น จิ้งหรีด และกิ้งก่า มันจะบินโฉบจับเหยื่อกลางอากาศ หรือคอยจิกกินแมลงตามต้นไม้ มักจับเหยื่อฟาดกับกิ่งไม้เพื่อให้เหยื่อตายแล้วจึงจิกกลืนลงคอ

ช่วงฤดูผสมพันธุ์ สร้างรังวางไข่ อยู่ในราวเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน มันจะขุดโพรงดินตามริมฝั่งน้ำ หรือบางครั้งพบสร้างรังไว้ตามโพรงรังเก่าของปลวกหรือโพรงไม้เก่าของนกอื่นที่ทิ้งร้างไว้เป็นที่วางไข่ มีเศษใบหญ้าและกิ่งไม้เล็กๆ รองพื้นรัง วางไข่ครั้งละ 4-5 ฟอง นกทั้งสองเพศจะผลัดกันฟักไข่ ประมาณ 20-23 วัน ลูกนกออกจากไข่ยังไม่แข็งแรง พ่อและแม่นกจะช่วยกันเลี้ยงดูอยู่ 21-28 วันจนลูกนกแข็งแรงดีและออกบินได้แล้ว พ่อแม่นกจึงทิ้งรังให้ลูกนกหากินกันเองตามลำพังต่อไป

ปัญญาพร ศรีบุญช่วย

ฝ่ายเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)